

131/2019

BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT POLGÁRMESTERE

Készült a 2019. október 30-i képviselő-testületi ülésre
Készítette: dr. Visnyay Noém Jegyzői Kabinetvezető

Tárgy: Javaslat a helyi népszavazásról szóló önkormányzati rendelet megalkotására
(Az előterjesztés tárgyalása a 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 46. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen történik)

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Kormányhivatal) a BP1010/00330-1/2019. szám alatti, 2019. május 15. napján iktatott szakmai segítségnyújtás tárgyú levelében Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzatát az alábbiakról tájékoztatta;

A Kormányhivatal 2017-ben céllenőrzés keretében vizsgálta az egyes fővárosi kerületi önkormányzatok helyi népszavazással összefüggő rendeleti szabályozását. A Kormányhivatal a vizsgálata során megállapította, hogy a XVI. kerületi Önkormányzat a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számáról szóló 17/2016.(IX.19.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) 1.§ (2) bekezdése olyan szabályokat – „településrész-népszavazás” - is alkotott, amelyre törvényi felhatalmazása nem volt, ezért felkérte a jegyzőt a hivatkozott bekezdés felülvizsgálatára. A válaszadási kötelezettség teljesítésére - a Nemzeti Jogszabálytár Törvényességi Felügyelete Írásbeli Kapcsolattartás informatikai rendszerében történő kézbesítéstől számított - 60 nap volt megadva. A jegyző 16/16151-2/2019. számú, 2019. május 16. napján kelt válaszlevelében tekintettel az európai parlamenti és helyi önkormányzati választásokra, valamint a nyári ülésezési szünetre, azzal a kérelemmel fordult a Kormány megbízotthoz, hogy a szakmai segítségnyújtásban foglaltak teljesítésének kötelezettségét a helyi önkormányzati választások utáni első rendes testületi ülésig elhalaszthassa. A Kormány megbízott BP/1010/00330-3/2019. szám alatti, 2019. 05.27. napján kelt levelében a halasztást engedélyezte.

A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (továbbiakban: Nsztv.) a hatálybalépésével egyidejűleg **hatályon kívül helyezte** a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény helyi népszavazásra és népi kezdeményezésre vonatkozó szabályait, illetve az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvényt is.

A helyi népszavazás és népi kezdeményezés részletes szabályaira vonatkozó **önkormányzati rendeletalkotási felhatalmazás fenti törvények hatályvesztésével megszűnt.**

Az Nsztv. 92. §-a az önkormányzati rendeletalkotási felhatalmazást **a népszavazási kezdeményezéshez szükséges választópolgárok számának az Nsztv.-ben meghatározott törvényi korlátok közötti meghatározására szűkítette**, miszerint;

„92. § Felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számát.”

Az Nsztv. 34. § (1)-(2) bekezdése szerint:

„34. § (1) Helyi népszavazást kezdeményezhet

a) a képviselő-testület tagjainak legalább egynegyede,

b) a képviselő-testület bizottsága,

c) az önkormányzati rendeletben meghatározott számú választópolgár, ami nem lehet kevesebb a választópolgárok tíz százalékánál, és nem lehet több a választópolgárok huszonöt százalékánál.

(2) A képviselő-testület köteles elrendelni a helyi népszavazást, ha azt az önkormányzati rendeletében meghatározott számú választópolgár kezdeményezte.”

Fentiek alapján a Rendelet 1.§ (2) bekezdésében foglalt rendelkezés megalkotására, miszerint;

„1.§ [...]

(2) A Képviselő-testület helyi népszavazást olyan esetekben is kiírhat, ha annak tárgya csak egy adott, jól elkülöníthető kerületrészt érint (**településrész-népszavazás**). A településrész-népszavazáson csak az adott terület választópolgárai vehetnek részt. A Képviselő-testület az adott, jól elkülöníthető kerületrész pontos területét esetenként határozza meg, figyelembe véve a kezdeményezés területi sajátosságait. A képviselő-testület köteles elrendelni a településrészi népszavazást, ha azt a településrész választópolgárainak legalább 20%-a kezdeményezi”,

a képviselő-testületnek már nem volt törvényi felhatalmazása, mivel a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számát csak az Önkormányzat teljes közigazgatási területére lehetett volna megállapítani.

Bár a településrészi népszavazás annak idején javaslatomra került be a rendeletbe, most mégis javasolom ezért a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számáról szóló 17/2016. (IX. 19.) önkormányzati rendelete hatályon kívül helyezését, és ezzel egy időben - az Nsztv. 92. §-a szerinti felhatalmazáson alapuló - új rendelet megalkotását.

A helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számát – figyelemmel a törvényi keretekre (10-25 %) – javasolom a választópolgárok 20 %-ában megállapítani.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. tv. 17. § (1) és (2) bekezdése alapján a jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható követelményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményről a testületet tájékoztatni kell.

A hatásvizsgálat során vizsgálni kell:

a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen

aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,

ab) környezeti és egészségi következményeit,

ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint

b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és

c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A fentiek alapján a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számáról szóló rendelettel kapcsolatban - az előzetes hatásvizsgálata tükrében – az alábbi tájékoztatást adom:

1. A rendeletalkotás valamennyi jelentősnek ítélt hatása, különösen:

1.1. társadalmi hatása: A törvénymódosítás miatt kényszerűségből végrehajtott jogszabály-módosítás a társadalom demokráciajogait nem csorbítja, mivel az elmúlt 29 évben településrészi népszavazási kezdeményezés nem volt.

1.2. költségvetési hatása: A módosításnak az önkormányzat költségvetésére nem várható hatása.

2. A módosításnak környezeti és egészségügyi következményei:

A környezeti és egészségügyi következmény jelen módosítással összefüggésben nem várható.

3. Az adminisztratív terheket befolyásoló hatása:

A módosítás éves szinten nem jelent többletfeladatot az önkormányzati ügyintézés előkészítő folyamatában.

4. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

A felülvizsgálat és intézkedés elmaradása esetén a Budapest Főváros Kormányhivatala törvényességi felügyeleti eljárást indíthat.

5. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

Az önkormányzatnál nem várható ilyen jellegű hatás.

Az önkormányzati rendeletekhez indokolási kötelezettség is társul. Az indokolásban a jogszabály előkészítőjének feladata azoknak a társadalmi, gazdasági, szakmai okoknak és céloknak a bemutatása, amelyek a szabályozást szükségesség teszik. Az indokolásban ismertetni kell a jogi szabályozás várható hatását is.

Fentiekre tekintettel kérem a Képviselő-testületet a rendelet-tervezet elfogadására.

Rendeleti javaslat: Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete megalkotja a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számáról szóló .../2019. (.....) önkormányzati rendeletét.

(elfogadása minősített többséget igényel az Möt. 42.§ 1. pontja, valamint az SzMSz 18. § (2) bekezdés a) pontja alapján)

Budapest, 2019. október „17”.

Kovács Péter
polgármester

Törvényességi szempontból megfelelő:

Dr. Csomor Ervin
jegyző

Melléklet:

1. rendelet-tervezet
2. indokolás

**Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat
Képviselő-testületének
...../2019. (....)
önkormányzati rendelete**

**a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok
számáról**

Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXIII. törvény 92. §-ában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§

Helyi népszavazást a választópolgárok legalább 20%-a kezdeményezhet.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

3. §

Hatályát veszti a Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számáról szóló 17/2016.(IX.19.) önkormányzati rendelete.

Kovács Péter
polgármester

dr. Csomor Ervin
jegyző

A rendelet kihirdetve: 2019.

dr. Csomor Ervin
jegyző

A helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számáról szóló
...../2019. (.....) önkormányzati rendelet indokolása

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Budapest Főváros XVI. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számáról szóló 17/2016.(IX.19.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) felülvizsgálata indokolt figyelemmel a Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Kormányhivatal) a BP1010/00330-1/2019. szám alatti, 2019. május 15. napján iktatott szakmai segítségnyújtás tárgyú levelében foglaltakra, miszerint a Rendelet 1.§ (2) bekezdésének megalkotására a képviselő-testületnek nem volt törvényi felhatalmazása.

A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 92. §-a a helyi önkormányzatoknak csak a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számának meghatározására ad felhatalmazást. Az Nsztv. 34. § (1) bekezdés c) pontja szerint helyi népszavazást az önkormányzati rendeletben meghatározott számú választópolgár kezdeményezhet, ami nem lehet kevesebb a választópolgárok tíz százalékánál, és nem lehet több a választópolgárok huszonöt százalékánál.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az **1. §-ban** meghatározott mérték a jogszabályi keretek között biztosítja, hogy a választópolgárok által helyi népszavazás kezdeményezésére kizárólag olyan tárgykörben kerüljön sor, amelyet a kerület választójoggal rendelkező lakosainak 20%-a támogat. Ez az arány megfelelő garancia arra, hogy a referendum eszközeivel csak a kiemelt jelentőséggel bíró, sok lakost érintő ügyekben lehessen élni, ugyanakkor reális lehetőséget biztosít a közvetlen demokrácia intézményének igénybevételére. A szabályozást új önkormányzati rendeletben kell megalkotni a Rendelet egyidejű hatályon kívül helyezése mellett.

A **2.§** hatályba léptető rendelkezést tartalmaz.

A **3.§** hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz.